

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. rastine@regula.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Pagal adresatų sąrašą

Nr.

DĖL ELEKTROS ENERGIJĄ GAMINANČIŲ VARTOTOJŲ NAUDOJIMOSI ELEKTROS TINKLAIS PASLAUGŲ KAINOS SKAIČIAVIMO METODIKOS PAKEITIMO

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija), atsižvelgdama tai, kad Lietuvos Respublikos Seimas 2018 m. balandžio 12 d. pritarė Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – Įstatymas) Nr. XI-1375 20 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1777(3) (toliau – Įstatymo pakeitimai) bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 19 punktu, 67 straipsnio 13 dalimi, kuria Komisijos kompetencijai priskirta tvirtinti elektros energiją gaminančių vartotojų (toliau – Gaminantis vartotojas) naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos (toliau – Paslaugų kaina) skaičiavimo metodiką, Komisija parengė ir teikia viešajai konsultacijai Elektros energiją gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos skaičiavimo metodikos pakeitimo projektą (toliau – Projektas).

Atsižvelgiant į Įstatymo pakeitimus, Projekte Gaminantiems vartotojams įtvirtinami keturi skirtingi atsiskaitymo už naudojimąsi elektros tinklais būdai, t. y. bus nustatoma:

1. **Vienanarė Paslaugų kaina, kai mokama už 1 kWh** atgauto iš elektros tinklų elektros energijos kiekio, kurį prieš tai Gaminantis vartotojas buvo pagaminęs ir patiekęs į skirstomuosius tinklus.

2. **Vienanarė Paslaugų kaina, kai mokama už 1 kW** Gaminančio vartotojo elektrinės įrengtosios galios.

3. **Dvinarė Paslaugų kaina, kai mokama už 1 kWh** atgauto iš elektros tinklų elektros energijos kiekio, kurį prieš tai Gaminantis vartotojas buvo pagaminęs ir patiekęs į skirstomuosius tinklus, **ir už 1 kW** Gaminančio vartotojo elektrinės įrengtosios galios.

Projekte numatyta, jog Komisija, nustatydamą dvinarę Paslaugų kainą, skirstomųjų tinklų operatoriaus (toliau – STO) patiriamus kaštus bei gaunamą naudą tarp Paslaugų kainos dedamųjų paskirsto per pusę, t. y. taikydama 0,5 koeficientą. Kaštų ir naudos paskirstymo principas pasirinktas, atsižvelgiant į elektros sektoriuje taikomą praktiką, jog pastoviajai dedamajai priskiriama ne daugiau kaip 50 proc.¹ kaštų.

4. **Procentas elektros energijos kiekio**, Gaminančio vartotojo patiekto kaupimo laikotarpiu į elektros tinklus, kuriuo Gaminantis vartotojas atsiskaito už naudojimąsi elektros tinklais.

¹ Elektros energijos perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekimo paslaugų ir visuomeninių elektros energijos kainų diferencijavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Komisijos 2012 m. rugsėjo 19 d. „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekimo paslaugų ir visuomeninių elektros energijos kainų diferencijavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 9–10 punktai.

Pagal Projektu pateikiamą skaičiavimo principą, skirtingi procentiniai dydžiai nustatomi Gaminantiems vartotojams, kurių elektros įrenginiai prijungti prie vidutinės įtampos skirstomojo tinklo, ir Gaminantiems vartotojams, kurių elektros energijos įrenginiai prijungti prie žemosios įtampos skirstomojo tinklo. Abiem atvejais procentinis dydis nustatomas pagal principą, jog Gaminančio vartotojo pagamintos ir patiektos į tinklus elektros energijos kiekio dalies, kurią Gaminantis vartotojas panaudoja kaip atsiskaitymo priemonę už pasinaudojimą elektros tinklais, vertė turi būti lygi STO kaštams, kurie patiriami Gaminančiam vartotojui naudojantis elektros tinklais, kai susigražinamas likęs elektros energijos kiekis.

Atitinkamai Projekto 21 punkte numatyta, jog Gaminantiems vartotojams, kurių įrenginiai prijungti prie vidutinės įtampos tinklų, procentas elektros energijos kiekio, Gaminančio vartotojo patiekto kaupimo laikotarpiu į elektros tinklus, kuriuo Gaminantis vartotojas atsiskaito už naudojimąsi elektros tinklais, nustatomas pagal formulę:

$$ak_{vi} * NP_{vi} * Q = nk_{vi} * (1 - NP_{vi}) * Q$$

čia:

NP_{vi} – procentas elektros energijos kiekio, Gaminančio vartotojo patiekto kaupimo laikotarpiu į elektros tinklus, kuriuo Gaminantis vartotojas atsiskaito už naudojimąsi elektros tinklais vidutinėje įtampoje, proc.;

Q – Gaminančio vartotojo elektros energijos kiekis, kaupimo laikotarpiu patiektas į STO valdomus skirstomuosius tinklus;

nk_{vi} – kaštai, patiriami, persiunčiant elektros energiją Gaminančiam vartotojui, kurie apskaičiuojami kaip STO mokamos perdavimo paslaugos energijos kainos dedamosios ir STO skirstymo vidutinės įtampos tinklais kainos suma, Eur/kWh;

ak_{vi} – elektros energijos vertė gaunama STO, kuri apskaičiuojama kaip elektros energijos rinkos kainos, nustatytos Komisijos ateinantiems kalendoriniams metams, ir STO mokamos perdavimo paslaugos energijos kainos dedamosios suma, Eur/kWh.

Atlikę matematinius veiksmus gauname, jog:

$$NP_{vi} = \frac{nk_{vi}}{nk_{vi} + ak_{vi}} * 100 \text{ proc.}$$

Tai reiškia, kad apskaičiuotas NP_{vi} proc. Gaminančio vartotojo kaupimo laikotarpiu pagamintos ir į elektros tinklus patiektos elektros energijos kaip apmokėjimo priemonė atitenka STO, o likusi $(1 - NP_{vi})$ proc. dalis kaupimo laikotarpiu Gaminančio vartotojo pagamintos ir į elektros tinklus patiektos elektros energijos Gaminančiam vartotojui sugražinama neapmokestinant.

Taip pat Projekte numatyta, jog Paslaugų kainos nustatomos vieneriems kalendoriniams metams ir jų galiojimas sutampa su persiuntimo paslaugos kainų galiojimo terminais, o procentinis dydis nustatomas vieneriems metams ir galioja kaupimo laikotarpiui, kuris remiantis Įstatymo pakeitimais trunka nuo einamųjų metų balandžio 1 dienos iki kitų metų kovo 31 dienos.

Atsižvelgiant į Įstatymo pakeitimus, atitinkamai patikslinta ir Paslaugų kainų nustatymo tvarka STO, prie kurių valdomų skirstomųjų tinklų šiuo metu nėra prijungtų ir ateinančiais kalendoriniais metais neplanuojama prijungti Gaminančių vartotojų. Projekte numatyta, jog STO, prie kurių valdomų skirstomųjų tinklų šiuo metu nėra prijungtų ir ateinančiais kalendoriniais metais neplanuojama prijungti Gaminančių vartotojų, vienanarė Paslaugų kaina, kai mokama už 1 kW

Gaminančio vartotojo elektrinės įrengtosios galios, nustatoma atsižvelgiant į santykį tarp šiam STO apskaičiuotos persiuntimo kainos ir didžiausiam STO nustatytos Paslaugų kainos, kai mokama už 1 kWh atgauto iš elektros tinklų energijos kiekio, kurį Gaminantis vartotojas prieš tai buvo pagaminęs ir patiekęs į skirstomuosius tinklus, bei į didžiausiam STO nustatytą Paslaugų kainą, kai mokama už 1 kW Gaminančio vartotojo elektrinės įrengtosios galios. Dvinarės Paslaugų kainos STO, prie kurių valdomų skirstomųjų tinklų šiuo metu nėra prijungtų ir ateinančiais kalendoriniais metais neplanuojama prijungti Gaminančių vartotojų, apskaičiuojamas vienanarės Paslaugų kainas padauginant iš 0,5.

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje ir Komisijos interneto svetainėje www.regula.lt. Vadovaudamasi Viešojo konsultavimosi dėl energetikos veiklą reglamentuojančių teisės aktų projektų taisyklių, patvirtintų Komisijos 2011 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. O3-350 „Dėl Viešojo konsultavimosi dėl energetikos veiklą reglamentuojančių teisės aktų projektų taisyklių patvirtinimo“, 13 punktu bei atsižvelgdama į tai, kad Įstatymo pakeitimais numatyta, jog Komisija iki 2018 m. balandžio 30 d. patvirtina įgyvendinamuosius teisės aktus, Komisija prašo savo pastabas ir pasiūlymus Projektui pateikti iki 2018 m. balandžio 19 d. (Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223), faksu (8 5 213 5270), elektroniniu paštu rastine@regula.lt arba per Seimo teisės aktų informacinę sistemą. Projektą parengė Lina Milkevičiūtė, Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus patarėja, tel. (8 5) 213 5241, el. p. lina.milkeviciute@regula.lt.

Taip pat informuojame, kad atsižvelgiant į trumpus Įstatymo pakeitimų įgyvendinimo terminus ir atitinkamai trumpą viešosios konsultacijos terminą, 2018 m. balandžio 17 d. 13.30 val. visus suinteresuotus asmenis kviečiame į viešąjį svarstymą, kurio metu bus pristatomi numatomi Projekto pakeitimai.

PRIDEDAMA. Nutarimo „Dėl Elektros energiją gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainos skaičiavimo metodikos pakeitimo“ projektas, 11 lapų.

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė

L. Milkevičiūtė, tel. (8 5) 213 5241, el. p. lina.milkeviciute@regula.lt

VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
2018-04- RAŠTO NR. ADRESATŲ SĄRAŠAS

1. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija;
2. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba;
3. Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija;
4. Saulės elektrinių savininkų asociacija;
5. Lietuvos saulės energetikos asociacija;
6. AB „Energijos skirstymo operatorius“;
7. UAB „Dirbtinis pluoštas“;
8. AB „Lifosa“;
9. UAB „E Tinklas“;
10. AB „Akmenės cementas“;
11. AB „Achema“;